

Ustanova za zdravstvenu njeгу u kući Preradovićeva 17/1 10 000 Zagreb 	Služba za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete ZZ Naziv postupka: Pozicioniranje nepokretnog pacijenta	SOP-OP-007 Izdanje: 2 Vrijedi od: 30.07.2026. Stranica: 1/2
--	--	--

1. NAZIV POSTUPKA: POZICIONIRANJE NEPOKRETNOG PACIJENTA

Svi izrazi u ovom dokumentu su rodno neutralni.

2. DEFINICIJA

Ovaj operativni postupak propisuje pravila za pozicioniranje nepokretnog pacijenta. Predstavlja postupke kojima se nepokretnom pacijentu na adekvatan način u adekvatnoj okolini omogućuje promjena odnosa pojedinih segmenata tijela.

3. SVRHA (očekivani ishod)

Svrha ovog postupka je osiguranje pozicije nepokretnog pacijenta koja prevenira komplikacije dugotrajnog ležanja poput tromboze, dekubitusa i kontraktura.

4. PROVODITELJ POSTUPKA

Za provođenje ovog postupka odgovoran je svaki zdravstveni radnik Ustanove. Ukoliko je pozicioniranje pacijenta zahtjevnije, potrebna je pomoć ukućana.

5. POSTUPAK

U postupcima pozicioniranja potrebna je suradnja pacijenta prema maksimumu njegovih mogućnosti. Potrebno je pacijentu i ukućanima naglasiti važnost repositioniranja svaka 2 sata kroz 24 sata.

5.1. Procjena

Inicijalna procjena uključuje:

- uvid u medicinsku dokumentaciju
- status pacijenta
- funkcionalne sposobnosti i oštećenja
- suradnju pacijenta
- suradnju ukućana

5.2. Kontraindikacije:

- 1) dokumentirana prijašnja nesrasla fraktura
- 2) ako zdravstveni radnik Ustanove posumnja na novonastalu situaciju (frakturu) treba nazvati pacijentovog liječnika opće medicine (LOM)

5.3. Potreban pribor i materijal:

- jastuci
- deke
- ručnici
- specijalni podlošci
- ostalo

5.4. Provedba postupka

Pacijent se postavlja u odgovarajući položaj sukladno potrebama. Pozicionira se prema pravilima struke u različite položaje: ležeći na leđima (*supinirani*), bočni ležeći, potrbušni (*pronirani*), polusjedeći i sjedeći, tako da se rasterećuju prominentni (izbočeni) dijelovi tijela (Tablica 1.). Pacijentu se pristupa pažljivo i traži se njegova suradnja i suradnja ukućana.

Ustanova za zdravstvenu njeгу u kući Preradovićeva 17/1 10 000 Zagreb 	Služba za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete ZZ	SOP-OP-007 Izdanje: 2 Vrijedi od: 30.07.2026. Stranica: 2/2
	Naziv postupka: Pozicioniranje nepokretnog pacijenta	

Uvijek se traži udobnost položaja. Za prevenciju kontraktura postavljaju se zaštitni jastučići na indicirana mjesta, prema pravilima struke.

Tablica 1. Različiti položaji tijela i točke rasterećenja.

Položaj tijela	Točke rasterećenja – prominentne točke
supinirani	potiljak, laktovi, trtica, pete
pronirani	uho, brada, rame, kuk, koljeno, stopalo
bočni lijevi (L)	L uho, L rame, L lakat, L kuk, L gležanj
bočni desni (D)	D uho, D rame, D lakat, D kuk, D gležanj
polusjedeći	potiljak, laktovi, trtica, pete
sjedeći	potiljak, lopatice, laktovi, trtica, sjedne kosti, pete

6. LITERATURA:

- 1) Chatterton, H. J., Pomeroy V. M., Gratton J. (2009) Positioning for stroke patients: a survey of physiotherapists' aims and practices. Pg. 413-421 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11400903/>
- 2) Effect of Positioning
<https://www.slideshare.net/msrpt/positioning-and-mobilization>
- 3) Hesperian Health Guides (2019) Prevention and Early Management of Contractures.
https://en.hesperian.org/hhg/Disabled_Village_Children:Prevention_and_Early_Management_of_Contractures
- 4) Johnson, K. L., Meyenburg, T. Physiological Rationale and Current Evidence for Therapeutic Positioning of Critically Ill Patients
<http://ferronfred.eu/files/Physiological-Rationale-and-Current-Evidence-for-Therapeutic-Positioning-of-Critically-Ill-Patients.pdf>
- 5) Physiopedia. (2020) Guidelines on prevention and management of Pressure Ulcers.
https://www.physiopedia.com/Guidelines_on_Prevention_and_Management_of_Pressure_Ulcers
- 6) Physiopedia. Stroke – Positioning
https://www.physio-pedia.com/Stroke:_Positioning
- 7) Physioplus. The Skin and Wound Healing.
https://www.physio-pedia.com/The_Skin_and_Wound_Healin

7. VEZA S DRUGIM DOKUMENTIMA

- SOP-OP-008 „Transfer pacijenta”

8. DOSTAVITI

- Svim zdravstvenim radnicima Ustanove
- Arhivi Službe kvalitete

	Ime i prezime	Titula	Datum	Potpis
Izradio/la:	Martina Balašković	bacc. physioth.	22.07.2026.	
Izradio/la:	Sanja Novak Orlić	univ. mag. admin. sanit., voditeljica Službe za kvalitetu	22.07.2026	
Pregledao/la:	Ljubica Crnošija	univ. mag. med. techn., pomoćnica ravnateljice za sestrinstvo	27.07.2026.	
Odobrio/la:	Andrea Miškulin	dr. med., ravnateljica	30.07.2026.	